

Met de filozofiekursus naar het teater

EEN schitterende akteerprestatie van Johan Leysen, bijna twee uur en half gestalte geven aan de filosoof Wittgenstein en hem tegelijkertijd becommentariëren, op een gevoelige en intelligente manier. Maar de filozofische gedachtengangen die de man maakt in de voorstelling 'Wittgenstein Incorporated' zijn voor niet-filozofen toch wel te zware kost om zolang naar te luisteren. En daar lijdt de voorstelling onder.

Het denkwerk van de filosoof Wittgenstein werd uit zijn gesteldheid geboren, was de tesis die auteur Peter Verburgt en re-

gisseur Jan Ritsema wilden bewijzen in 'Wittgenstein Incorporated'. Zoals een acteur zich in zijn spel laat leiden door de omstandigheden waarin hij speelt. Johan Leysen speelt -in een sober decor van Herman Sörgel- Wittgenstein én de toehoorders van zijn kolleges én hij zegt op hetzelfde moment de neventekst van het script dat Verburgt schreef: de bewegingen die Wittgenstein maakt tijdens zijn kolleges, de relatie die er zich ontspint tussen de filosoof en zijn toehoorders en de invloed die dat heeft op de ge-

moedsgesteldheid van de do-cent.

Die neventekst werkt perfect: je voelt de spanning tussen Wittgenstein en zijn toehoorders, de emoties van die man, je voelt aan dat zijn gedachten voortspruiten uit die emoties. Maar de inhoud, wát hij nu precies zegt, welke filozofieën hij verkondigt, is erg moeilijk uit die (vrij snel) gedebiteerde tekst te distilleren. Het gaat over geloven, over wat er ligt achter het cliché, dat wel, maar het grootste deel van de tekst komt bij één keer horen over als één niet

te doorgronden massa. Misschien was het niet de bedoeling van de makers dat alles door het publiek zou begrepen worden. Maar dan krijg je de schizofrene situatie dat je wel gaat luisteren naar de neventekst en de filozofie over je heen laat gaan. Of toch maar eerst de oude filozofiekursus opdiepen vooraleer naar Leysen te gaan luisteren?

(AB)

Op 10 en 11/2 in de Beurschouwburg Brussel, op 27, 28/2 en 3 en 4/3 het Nieuwpoortteater Gent